

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CMUS Profesional de Santiago
Rúa Monte dos Postes s/n Santiago de Compostela
CP 15703 Coruña (A)
Tfno. 981519845, Fax 981519845
cmus.santiago@edu.xunta.es

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE PIANO

Índice

---

1. Introducción.....	7
2. Obxectivos xerais das ensinanzas	8
3. Obxectivos específicos	8
3.1 Grao elemental.....	8
3.2 Grao profesional.....	9
4. Secuenciación do curso	10
Curso: 1º DE GRAO ELEMENTAL.....	10
4.1 Obxectivos.....	10
4.2 Contidos	10
4.3 Avaliación	11
4.3.1 Criterios de avaliación	11
4.3.2 Mínimos esixibles	11
4.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	12
4.3.4 Criterios de cualificación.....	12
4.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	12
4.4 Medidas de recuperación	13
4.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios.....	13
4.4.2 Probas extraordinarias de setembro.....	13
4.5 Recursos didácticos	13
5. Secuenciación do curso	14
Curso: 2º DE GRAO ELEMENTAL.....	14
5.1 Obxectivos.....	14
5.2 Contidos	14
5.3 Avaliación	15
5.3.1 Criterios de avaliación	15
5.3.2 Mínimos esixibles	15
5.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	16
5.3.4 Criterios de cualificación.....	16
5.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	16
5.4 Medidas de recuperación	16
5.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios.....	16
5.4.2 Probas extraordinarias de setembro.....	17
5.5 Recursos didácticos	17

6. Secuenciación do curso	18
Curso: 3º DE GRAO ELEMENTAL.....	18
6.1 Obxectivos.....	18
6.2 Contidos	18
6.3 Avaliación	19
6.3.1 Criterios de avaliación	19
6.3.2 Mínimos esixibles	19
6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	19
6.3.4 Criterios de cualificación.....	19
6.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	20
6.4 Medidas de recuperación	20
6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios	20
6.4.2 Probas extraordinarias de setembro.....	20
6.5 Recursos didácticos	21
7. Secuenciación do curso	22
Curso: 4º DE GRAO ELEMENTAL.....	22
7.1 Obxectivos.....	22
7.2 Contidos	22
7.3 Avaliación	23
7.3.1 Criterios de avaliación	23
7.3.2 Mínimos esixibles	23
7.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	23
7.3.4 Criterios de cualificación.....	23
7.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	24
7.4 Medidas de recuperación	24
7.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios	24
7.4.2 Probas extraordinarias de setembro.....	24
7.5 Recursos didácticos	25
8. Secuenciación do curso	26
Curso: 1º DE GRAO PROFESIONAL	26
8.1 Obxectivos.....	26
8.2 Contidos	27
8.3 Avaliación	27
8.3.1 Criterios de avaliación	27
8.3.2 Mínimos esixibles	28

8.3.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	28
8.3.4	Criterios de cualificación	28
8.3.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	29
8.4	Medidas de recuperación	29
8.4.1	Procedementos de recuperación ordinarios	29
8.4.2	Probas extraordinarias de setembro	29
8.5	Recursos didácticos	30
9.	Secuenciación do curso	31
Curso: 2º DE GRAO PROFESIONAL		31
9.1	Obxectivos	31
9.2	Contidos	31
9.3	Avaliación	32
9.3.1	Criterios de avaliación	32
9.3.2	Mínimos esixibles	33
9.3.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	33
9.3.4	Criterios de cualificación	33
9.3.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	33
9.4	Medidas de recuperación	34
9.4.1	Procedementos de recuperación ordinarios	34
9.4.2	Probas extraordinarias de setembro	34
9.5	Recursos didácticos	35
10.	Secuenciación do curso	36
Curso: 3º DE GRAO PROFESIONAL		36
10.1	Obxectivos	36
10.2	Contidos	36
10.3	Avaliación	37
10.3.1	Criterios de avaliación	37
10.3.2	Mínimos esixibles	37
10.3.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	37
10.3.4	Criterios de cualificación	37
10.3.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	38
10.4	Medidas de recuperación	38
10.4.1	Procedementos de recuperación ordinarios	38
10.4.2	Probas extraordinarias de setembro	39
10.5	Recursos didácticos	39
11.	Secuenciación do curso	40

Curso: 4º DE GRAO PROFESIONAL	40
11.1 Obxectivos.....	40
11.2 Contidos	40
11.3 Avaliación	41
11.3.1 Criterios de avaliación	41
11.3.2 Mínimos esixibles	41
11.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	42
11.3.4 Criterios de cualificación.....	42
11.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	42
11.4 Medidas de recuperación	43
11.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios	43
11.4.2 Probas extraordinarias de setembro.....	43
11.5 Recursos didácticos	43
12. Secuenciación do curso	45
Curso: 5º DE GRAO PROFESIONAL	45
12.1 Obxectivos.....	45
12.2 Contidos	45
12.3 Avaliación	46
12.3.1 Criterios de avaliación	46
12.3.2 Mínimos esixibles	46
12.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	47
12.3.4 Criterios de cualificación.....	47
12.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	47
12.4 Medidas de recuperación	48
12.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios	48
12.4.2 Probas extraordinarias de setembro.....	48
12.5 Recursos didácticos	48
13. Secuenciación do curso	50
Curso: 6º DE GRAO PROFESIONAL	50
13.1 Obxectivos.....	50
13.2 Contidos	50
13.3 Avaliación	51
13.3.1 Criterios de avaliación	51
13.3.2 Mínimos esixibles	51
13.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación	51
13.3.4 Criterios de cualificación.....	51

13.3.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	52
13.4	Medidas de recuperación	52
13.4.1	Procedementos de recuperación ordinarios	52
13.4.2	Probas extraordinarias de setembro.....	52
13.5	Recursos didácticos	53
14.	Metodoloxía	54
15.	Atención á diversidade	56
16.	Temas transversais	57
16.1	Educación en valores	57
16.2	Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	58
17.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	59
18.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	60
19.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	60
	ANEXOS.....	61

1. **Introdución**

O Conservatorio Profesional de Música de Santiago de Compostela comenza a súa andaina no curso 2004/2005. A capital de Galicia, cidade con unha importante actividade cultural, carecía dun ensino musical público xa existente fai anos nas capitais de provincia galegas. Durante estes poucos anos de vida, o Conservatorio foi consolidando a súa función como centro de ensino e tamén como foco de actividades musicais, que veñen a enriquecer o marcado carácter cultural da cidade. Resultado de este feito é o incremento do alumnado (o dobre do inicial), e a gran matrícula para a realización das probas de acceso ó centro.

Dun alumnado inicial procedente doutros centros de ensinanza musical, na actualidade gran parte do alumnado iniciou a súa formación no noso centro, polo que estamos ante as primeiras xeracións de alumnos formados con osos plan de estudos e có perfil departamental xestado durante estes anos.

Esta programación marca as directrices para que os alumnos de piano acaden as finalidades propias das ensinanzas musicais definidas na lei de educación vixente.(Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio) que especifica como obxectivo principal é a formación artística de calidade e a cualificación dos futuros profesionais da música Tamén figura nesta o referente ás probas de acceso para a especialidade de piano.

A singularidade básica de ensinanza instrumental é que as clases de piano están enfocadas ó traballo intensivo e individualizado con cada alumno. Esta característica complementase cás clases colectivas e outras actividades programadas fora da aula, coma as audicións, que propician a participación de distintos sectores da comunidade educativa: alumnos, pais e nais e profesores. Deste xeito, os alumnos consolidan os seus coñecementos e se aproximan á finalidade principal da materia, que é o acto comunicativo a través do instrumento. As familias teñen a posibilidade de participar nas actividades do centro, favorecendo a súa implicación nos procesos educativos dos seus fillos, e potenciando o carácter social derivado do feito musical.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas

As ensinanzas profesionais de música teñen como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades xerais e os valores cívicos propios do sistema educativo e, ademais, as capacidades seguintes:

- Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos

3.1 Grao elemental

A finalidade da labor educativa no grao elemental é promover a autonomía do alumnado para que a capacidade de expresión musical adquirida teña a calidade artística suficiente para acceder ao grao profesional. Deben quedar sentadas as bases técnicas primarias, ligadas a comprensión musical dos estilos de escritura básicos nun instrumento de capacidade polifónica, e que permitirán ao alumno consolidar unha auténtica conciencia de intérprete no

futuro. A proba de acceso ao grao profesional marca, en certa medida, o desenvolvemento de esta primeira

3.2 Grao profesional

A finalidade das ensinanzas profesionais de música é proporcionar ao alumno unha formación artística de calidade, así coma garantir a cualificación dos futuros profesionais da música (Ley Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación). Por tanto, os obxectivos marcados para o grao profesional centranse tanto na adquisición e consolidación das habilidades instrumentais necesarias, coma no achegamento dos alumnos as diferentes saídas profesionais as que poden optar na ensinanza

4. Secuenciación do curso

Curso: 1º DE GRAO ELEMENTAL

4.1 Obxectivos

- Adquirir un hábito postural que evite tensións innecesarias.
- Tocar en público de memoria mostrando comprensión da estrutura e do sentido da obra que se está a interpretar.
- Coñecer os elementos da linguaxe musical necesarios para a interpretación das diferentes pezas.
- Diferenciar e percibir pulsacións legato e non legato.
- Realizar unha diferenciación sinxela (f-p) na dinámica dunha man con respecto á outra.
- Acadar un certo grao de fluidez na lectura de textos a primeira vista cunha soa man (ou coas dúas, pero de maneira alterna) métrica e sinxela.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, pezas ou fragmentos musicais de nivel similar ás que figuran nesta programación como orinetativas para este curso.
- Adquirir interés pola música para que impulse a práctica dun hábito de estudo constante.

4.2 Contidos

- Desenvolvemento no alumno do hábito de sentarse correctamente diante do piano sin tensións innecesarias.
- Desenvolvemento no alumno do hábito de colocar a súa man sobre o teclado con comodidade, mantendo unha posición natural.
- Interpretación de pasaxes legato e non legato, en valores non excesivamente rápidos. Realizar combinacións sinxelas de ambos tipos de ataque entre ambas mans
- Lectura fluida das claves de sol e fa en cuarta, en valores non moi rápidos, e en extensións próximas ás comprendidas no pentagrama (unha ou dúas liñas adicionais, salvo excepcións). Coñecemento dos compases de 2/4, 3/4, 4/4 e 6/8. Comprensión das indicacións dinámicas f, mf, mp, e p. Comprensión dos seguintes signos de expresión: ligaduras de expresión, staccato e acentos.

- Interpretación de pasaxes cortos nos que a melodía quede destacada con relación ao acompañamento. Traballo da diferenciación dinámica en ambas mans, Comprensión de frases sinxelas, con estrutura simple de pregunta--resposta. Percepción dos puntos de partida, cesura e chegada das frases simples.
- Desenvolvemento progresivo da capacidade de lectura de fragmentos moi sinxelos a primeira vista.

4.3 Avaliación

4.3.1 Criterios de avaliación

- Valorarase positivamente que o alumno se sente adecuadamente fronte ao instrumento, e non presente tensións innecesarias no transcurso da interpretación.
- Valorarase positivamente que o alumno interprete de forma correcta as indicacións de legato e non legato escritas na partitura.
- Será imprescindible que o alumno interprete con corrección o referente á lectura de notas e figuras, así como as indicacións dinámicas máis sinxelas.
- Será imprescindible que o alumno interprete diferenciando de forma básica a melodía do acompañamento, en pasaxes sinxelas.
- Valorarase positivamente a realización do fraseo nas pasaxes melódicas máis sinxelas.
- Valorarase positivamente a actitude na clase, así coma a súa participación e implicación nas actividades complementarias.

4.3.2 Mínimos esixibles

- Traballar un número de pezas suficientes para acadar os obxetivos establecidos para cada curso, adaptando a secuenciación á evolución e necesidades de cada alumno.
- Participar, coma mínimo unha vez durante o curso, nunha audición pública, demostrando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

4.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

4.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 80% da nota.

Consecución dos obxectivos da programación: 50%

Participación e actitude na materia(clase colectiva, clase individual...): 50%

Avaliación puntual: 20% da nota.

Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 10% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 20% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

4.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avalaición realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

4.4 Medidas de recuperación

4.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

4.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno non alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

4.5 Recursos didácticos

1º GRAO ELEMENTAL
Método Europeo Vol. 1 Bastien Piano Vol. 1 García Abril: Caderno de Adriana nº 1 – 5 Bartok: Mikrokosmos Vol. 1 Shostakovich: “Pezas infantís”

5. Secuenciación do curso

Curso: 2º DE GRAO ELEMENTAL

5.1 Obxectivos

- Aprender a tocar pezas de tonalidades, estilos, caracteres e xéneros variados.
- Adquirir un hábito postural que evite tensións innecesarias.
- Ampliar en extensión e variedade os ataques legato e non legato.
- Acadar a simultaneidade e corrección no son de acordes.
- Acadar a habilidade necesaria para o paso do polgar en pasaxes legato.
- Realizar unha diferenciación dinámica e clara de melodías respecto a acompañamentos.
- Iniciar a práctica do uso dos pedais.
- Iniciar a análise formal sinxela nas pezas que se traballen.
- Tocar en público de memoria mostrando comprensión da estrutura e do sentido da obra que se está a interpretar.
- Ampliar o coñecemento dos elementos da linguaxe musical e a súa aplicación na interpretación.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como obras orientativas nesta programación.
- Adquirir un gusto pola música que impulse a práctica dun hábito de estudo constante.

5.2 Contidos

- Interpretación de pasaxes legato que inclúan o paso do polgar nunha ou dúas octavas como máximo tomando conciencia da igualdade sonora.
- Formación e sonorización de notas simultáneas no teclado, en número máximo de tres, coidando especialmente o son completo de todas as notas que compoñen o acorde e a súa execución perfectamente simultánea.
- Interpretación de pezas onde se inclúa de maneira sinxela o son dunha melodía soa sobre un acompañamento.
- Explicación teórica do funcionamento e características dos pedais esquerdo e dereito e do seu uso na interpretación.

- Explicación teórica sobre o autor e a época das pezas que se traballen.
- Comprensión da necesidade do coñecemento das diferentes indicacións dinámicas, agónicas e de sinxela ornamentación para a súa aplicación nunha interpretación musicalmente interesante e variada.
- Traballar tamén a interpretación de memoria como utilidade positiva no proceso de comunicación da idea da obra ao oínte.
- Desenvolvemento progresivo da capacidade de lectura de fragmentos moi sinxelos a primeira vista.

5.3 Avaliación

5.3.1 Criterios de avaliación

- Completa adquisición e desenvolvemento dos obxectivos mencionados no curso primeiro.
- Execución correcta e sen defectos na igualdade do son das pasaxes que inclúan o paso do polgar.
- Interpretación clara e correcta da simultaneidade de acordes e a relación ca súa función acompañante respecto á melodía que deberá diferenciarse dinamicamente con claridade (cantabile).
- Uso correcto e sen mesturas armónicamente inadmisibles durante o emprego dos pedais.
- Interpretación lóxica e musicalmente interesante e variada das diferentes pezas do repertorio traballadas.
- Valoración da actitude nas clases individuais, así coma a participación das actividades propostas.

5.3.2 Mínimos esixibles

- Traballar un número de pezas suficientes para acadar os obxetivos establecidos para cada curso, adaptando a secuenciación á evolución e necesidades de cada alumno.
- Participar, coma mínimo unha vez durante o curso, nunha audición pública, demostrando a suficiente calidade técnica e interpretativa

5.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

5.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 80% da nota.

Consecución dos obxectivos da programación: 50%

Participación e actitude na materia(clase colectiva, clase individual...): 50%

Avaliación puntual: 20% da nota.

Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 10% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 20% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

5.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

5.4 Medidas de recuperación

5.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

5.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno no alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

5.5 Recursos didácticos

2º Grao Elemental			
Estudos	Burgmüller Op. 100 Método Europeo Vol. 2 Kabalevsky Op. 39 B. Bartok: "For children" Nº 1	Barroca	Bach: Minueto en Sol M Bach: Musette
Romántica			Schumann: Album da Xuventude nº 2

6. Secuenciación do curso

Curso: 3º DE GRAO ELEMENTAL

6.1 Obxectivos

Ademáis dos obxectivos de cursos anteriores, trataranse os seguintes:

- Aprender a tocar pezas de tonalidades, estilos, caracteres e xéneros variados.
- Adquirir un hábito postural que evite tensións innecesarias.
- Continuar co coñecemento e práctica dos diferentes estilos da literatura pianística.
- Diferenciar dinamicamente as notas dun acorde.
- Diferenciar dinamicamente as distintas voces en obras polifónicas.
- Continuar aplicando unha sinxela análise formal nas obras que se traballen.
- Empregar correctamente os pedais nas obras que se traballen.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como repertorio orientativo nesta programación.
- Tocar en público de memoria mostrando comprensión da estrutura e do sentido da obra que se está a interpretar.
- Cumprir os obxectivos marcados para á clase colectiva e que figuran dentro das actividades complementarias.
- Adquirir un gusto pola música que impulse a práctica dun hábito de estudo constante.

6.2 Contidos

Memorización de algunhas das obras que ten que traballar o alumno.

Audición e interpretación de obras de diferentes estilos que o alumno terá que recoñecer e caracterizar (respectivamente) de forma axeitada.

Comprensión e realización da importancia dunha nota pertencente a un acorde, diferenciandoa dinamicamente das demais.

Comprensión e realización da importancia relativa dunhas voces respecto a outras, diferenciandoas dinamicamente.

Desenvolvemento da capacidade analítica das obras que se teñen que traballar.

Utilización dos pedais sempre que sexa requerido polas obras que o alumno debe traballar.

Desenvolvemento progresivo da capacidade de lectura de fragmentos sinxelos a primeira vista.

6.3 Avaliación

6.3.1 Criterios de avaliación

Valoraranse os seguintes aspectos:

- Que o alumno interprete de memoria, con fluidez, obras do seu programa.
- Que diferencie, escoitando e executando, obras de diversos estilos.
- Que diferencie con claridade unha nota do resto do acorde.
- Que diferencie dinamicamente as distintas voces en pasaxes polifónicas.
- Que analice a grandes rasgos as obras que traballa.
- Que empregue correctamente os pedais.
- Valorarase a actitude nas clases, e a participación nas actividades propostas.

6.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe traballar con calidade un repertorio que inclua 3 obras coma mínimo e de tres estilos diferentes. A lo menos unha de estas obras será interpretada de memoria.

Participar coma mínimo unha vez durante o curso, nunha audición pública organizada, demostrando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

6.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 60% da nota.

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia (clase colectiva, clase individual...): 40 %.

Avaliación puntual: 40% da nota.

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 20% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 40% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

6.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.4 Medidas de recuperación

6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

6.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno no alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá

en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

6.5 Recursos didácticos

3º Grao elemental			
Estudos	Bertini Op. 100	Barroco	J.S.Bach: Pequenos Preludios BWV 999, 939
Clásica	Clementi: Sonatina Op. 36 nº 1 e 2 Beethoven: Sonatina nº 5 y 6	Romántica	Schumann: Album da Xuventude Nº 6, 7 8 10, 11, 14 Tchaikovsky: Album da Xuventude Op. 39 (Boneca enferma)
Moderna e Contemporánea	Shostakovich: 6 pezas para nenos Kabalevsky: Pezas infantís Op. 27 (Tocatina), Op. 39 (19 a 24), Op. 89		

7. Secuenciación do curso

Curso: 4º DE GRAO ELEMENTAL

7.1 Obxectivos

Neste curso, por ser final de grao, profundizarase nos obxectivos enunciados nos cursos anteriores, incidindo especialmente en promover a progresiva autonomía do alumno, aspecto fundamental para que o seu proceso formativo cristalice adecuadamente.

- Adquirir un hábito postural que evite tensións innecesarias.
- Aprender a tocar pezas de tonalidades, estilos, caracteres e xéneros variados.
- Tocar en público de memoria mostrando comprensión da estrutura e do sentido da obra que se está a interpretar.
- Interpretar con corrección estilística obras pertencentes a distintas épocas.
- Desenvolver as capacidades técnicas necesarias, para a interpretación do repertorio do nivel.
- Profundizar nos distintos tipos de ataque tanto dentro dunha mesma man, como entrambas.
- Desenvolver a capacidade de análise das obras que interprete o alumno.
- Comenzar a utilizar os pedais dunha maneira autónoma.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como obras orientativas nesta programación.
- Cumprir os obxectivos referidos á clase colectiva comúns que figuran dentro das actividades complementarias.
- Adquirir interés pola música que impulse a práctica dun hábito de estudo constante.

7.2 Contidos

Memorización de obras de maior complexidade e duración (respecto doutros anos, dentro das que o alumno deberá interpretar no seu repertorio).

Recoñecemento e comprensión dos diferentes estilos e interpretación de obras representativas dos mesmos.

Coñecemento e aplicación dos distintos tipos de ataque e correcto emprego do sistema muscular e articulario.

Desenvolvemento da capacidade de comprensión e execución de música polifónica.

Aplicación dos coñecementos da linguaxe musical adquiridos durante o curso (fraseo, armonía, básica, cadencias, etc.) á análise das obras.

Desenvolvemento da sensibilidade auditiva e estética necesaria para a utilización dos pedais en obras de diferentes estilos dunha forma progresivamente autónoma.

Desenvolvemento progresivo da capacidade de lectura de fragmentos a primeira vista.

7.3 Avaliación

7.3.1 Criterios de avaliación

Leer textos adecuados ao nivel de lectura a primeira vista con fluidez e comprensión.

Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.

Interpretar obras de acordo cos criterios estilísticos, técnicos e interpretativos.

Mostrar capacidade de aprendizaxe progresiva nos estudos e obras do programa.

Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do nivel de grao elemental, con seguridade e control da situación.

1.1.1 Mínimos esixibles

O alumno debe traballar con calidade un repertorio que inclua 3 obras coma mínimo e de tres estilos diferentes. A lo menos unha de estas obras será interpretada de memoria.

Participar coma mínimo unha vez durante o curso, nunha audición pública organizada, demostrando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

1.1.2 Procedementos e ferramentas de avaliación

1.1.3 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 60% da nota.

- Consecución dos obxectivos da programación:60%

- Participación e actitude na materia (clase colectiva, clase individual...): 40 %.

Avaliación puntual: 40% da nota.

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 20% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 40% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

1.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Non procede a ampliación de matrícula neste curso, xa que para o acceso a 1º de GP que é o curso seguinte, é necesario superar unha proba de acceso que só se convoca unha vez ao ano, e na concorren todos os aspirantes por igual.

1.2 Medidas de recuperación

1.2.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzo” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

1.2.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno no alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

1.3 Recursos didácticos

4º Grao Elemental			
Estudos	Burgmüller Op. 109 (1 e 2) Czerny Op. 636 (3, 6 e 10) Heller Op. 45 (1 e 2) Czerny Op. 299 (4 e 5)	Barroca	J.S.Bach: Invención a 2 voces DoM J.S.Bach: Pequenos Preludios BWV 926, 927, 935 e 938
Clásica	Diabelli: Sonatina Op. 168 nº 5 e 6 Clementi: Sonatina Op. 36 nº 4, 5 e 6 Haydn: Sonatas XVI:1, 4 e 8	Romántica	Grieg: Pezas líricas; Op. 12 nº 1 Mendelssohn: Romanzas sen palabras Op. 19 nº 6
Moderna e Contemporánea	B.Bartok: Microcosmos Vol. 3 nº 79, 82 e 84 Prokofieff: 12 pezas infantís Op. 65 nº 4 (Tarantella)		

2. Secuenciación do curso

Curso: 1º DE GRAO PROFESIONAL

Este curso resulta especialmente significativo dentro do currículo da asignatura, xa que o cambio de grao (en moitos casos trátase incluso do acceso ao Conservatorio por primeira vez) implica necesariamente un cambio na actitude do alumno e do profesor. O alumno ao terminar o grao elemental encontrarase xa nunha boa disposición, tanto física e técnica como teórica, para afrontar o desenvolvemento dos obxectivos e contidos xerais do grao profesional.

2.1 Obxectivos

Desenvolveranse nos alumnos as seguintes capacidades:

- Aprender e interpretar obras de memoria.
- Ampliar a gama de ataque entre legato e non legato.
- Adquirir hábitos interpretativos encamiñados a ter unha autonomía cada vez maior no estudo e interpretación das diferentes obras.
- Desenvolver a técnica de interpretación de diferentes planos sonoros o entramado polifónico de dúas e tres voces especialmente no repertorio barroco.
- Desenvolver a técnica de interpretación de escalas, arpechos, dobres notas, octavas e acordes con respecto a un repertorio de nivel axeitado.
- Solucionar cada vez con maior autonomía cuestións relacionadas coa dixitación, pedalización, dinámica, etc.
- Coñecer o significado das principais expresións de carácter e tempo que se aplican ao repertorio pianístico habitual.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras de diferentes épocas e estilos, de dificultade axeitada a este curso.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como orientativas nesta programación.

2.2 Contidos

- Análise das obras que se interpretan, como base para unha memorización segura e consciente do texto e non dun xeito só mecánico e intuitivo.
- Desenvolvemento progresivo dos diversos tipos de ataque, co emprego consciente e progresivamente maior das diferentes posibilidades que se deducen do uso correcto do peso do brazo e das articulacións do codo, muñeca e dedo, como fontes de emisión e control do son.
- Adquisición do hábito de estudo, así como do coñecemento básico das convencións interpretativas referentes aos distintos estilos, como base da autonomía na interpretación das diferentes obras.
- A dinámica, a precisión na realización das diversas indicacións que a ela se refieren e o equilibrio dos niveis e calidade do son resultante, tanto en planos sonoros, entramado polifónico, melodía acompañada, acordes, etc.
- Desenvolvemento dun repertorio técnico variado, axeitado ao nivel.
- Continuación no estudo da dixitación e a súa problemática, así como a utilización dos pedais e potenciación que experimentaron os seus recursos na evolución da escritura pianística.
- Coñecemento teórico e realización práctica das expresións máis habituais de carácter e tempo que se atopan no repertorio pianístico.
- Desenvolvemento progresivo da lectura a vista.
- Estudo e interpretación dun programa que debe comprender obras de diferentes estilos (contrapuntísticas, estudos técnicos, sonatinas ou sonatas clásicas, pequeno repertorio romántico, música do século XX, etc).
- Participación en audicións públicas.

2.3 Avaliación

2.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular axeitado ás exigencias da execución pianística.
- Demostrar dominio técnico e musicalidade na execución dos estudos e das obras que compoñen o programa.

- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e articulación (legato e non legato), utilización do pedal e cuestións dinámicas.
- Interpretar as obras de distintas épocas e estilos esixidas en cada curso según o programa.
- Interpretar de memoria obras do programa correspondiente.
- Resolver con progresiva autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras do programa ou outras de dificultade e estilo semellantes: dixitación, pedalización e fraseo.

2.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe completar un repertorio de 4 obras de diferentes estilos (podendo incluír un estudo), no que amose un nivel correcto de comprensión e interpretación. A lo menos unha das obras debe ser interpretada de memoria.

Todos os alumnos deberán participar coma mínimo nunha audición pública amosando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

2.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

2.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 60% da nota

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia: 40%

Avaliación Puntual 40% da nota (todos os cursos)

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 20% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se

use só un instrumento corresponderalle o 40% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

2.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

2.4 Medidas de recuperación

2.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

2.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno no alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

2.5 Recursos didácticos

1º Grao Profesional			
Estudos	Moszkowski Op. 91 (1 e 2) Cramer Vol. 1 Czerny Op. 299	Barroca	J.S.Bach: Invenciones 8 (BWV 779), 10 (BWV 781), 13 (BWV 784)
Clásica	Beethoven: Sonata Op. 49 nº 2 Beethoven: Sonatina nº 4 Haydn: Sonatas XVI G1, 10 e D1	Romántica	Chopin: Preludios nº 4 e nº 6 Grieg: Pezas líricas Op. 12 (agás 1) Mendelssohn: Romanzas Op. 19 nº 2 e 4, Op. 30 nº 3 e 6, Op. 39 nº 1 Brahms: Vals Op. 39 nº 1
Moderna e Contemporánea	Albéniz: “Tango” e “Malagueña” B.Bartok: Microcosmos Vol. 4 nº 113 Debussy: Children’s corner nº 2		

3. Secuenciación do curso

Curso: 2º DE GRAO PROFESIONAL

3.1 Obxectivos

- Interpretar obras de memoria, tanto en clase como en audicións públicas.
- Utilizar conscientemente as diferentes clases de ataque legato e non legato.
- Adquirir coñecemento cada vez maior acerca das diferentes convencións estífísticas e formais.
- Desenvolver paulatinamente a autonomía interpretativa.
- Perfeccionar a técnica de interpretación de diferentes planos sonoros e de entramado polifónico de dúas ou tres voces.
- Desenvolver e perfeccionar a resolución e interpretación de diferentes problemas técnicos como escalas, arpejos, dobres notas, octavas, acordes, etc, dacordo cun repertorio de nivel axeitado.
- Adquirir autonomía progresiva no uso dos pedais, a dicitación, e as posibilidades dinámicas do instrumento.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como orientativas nesta programación.

3.2 Contidos

- Aproximación ao coñecemento da estrutura formal en obras de maior formato grazas ao que o alumno se adentrará dunha forma reflexionada e consciente na aprendizaxe de memoria, así como na interpretación correcta dacordo coa forma e o estilo.
- Desenvolvemento progresivo dos distintos tipos de ataque, coa participación do uso consciente do peso do brazo, e das articulacións do codo, muñeca e dedos, como fontes de emisión e control do son.
- Aplicación dos coñecementos adquiridos sobre; fraseo, dinámica, pedal, ornamentación e outras convencións interpretativas, como base dunha autonomía progresiva na interpretación formal e estilisticamente correcta das obras axeitadas ao nivel.
- Actuación en audicións públicas, onde o alumno demostre progresivamente a súa autonomía interpretativa.

- Interpretación de obras de carácter polifónico a dúas ou tres voces, así como outras con distintos tipos de texturas (melodía acompañada, melodía repartida entre ambas mans, obras basadas en acordes, etc).
- Práctica da técnica pianística: ataques, independencias, igualdade, velocidade, resistencia dos dedos, paso do polgar, movemento e coordinación do sistema brazo-antebrazo-man; caída, lanzamento, desprazamento lateral, movemento circular e de rotación, etc, para a resolución axeitada das diferentes dificultades técnicas da literatura pianística (escalas, arpexios, dobles notas, acordes, etc...)
- Utilización consciente e controlada dos pedais, resolución de distintos casos de dixitación e adquisición gradual da suficiente capacidade e albedrío de uso xa desde a primeira lectura das obras do repertorio, así como durante o traballo persoal.
- Desenvolvemento progresivo da lectura a vista.

- Estudiar e interpretar un programa que debe comprender obras de diferentes épocas e estilos (contrapuntísticos, estudos técnicos, sonatas clásicas, obras románticas menores, música do século XX, etc.)

3.3 Avaliación

3.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular axeitado ás exigencias da execución pianística.
- Demostrar o dominio técnico e musicalidade na execución dos estudos e obras que compoñen o programa.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e articulación (legato e non legato), utilización do pedal e cuestións dinámicas.
- Interpretar obras de distintas épocas e estilos esixidas en cada curso según o programa.
- Interpretar de memoria obras do programa correspondiente.
- Resolver con progresiva autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras do programa u outras de dificultade e estilo semellantes: dixitación, pedalización e fraseo.

3.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe completar un repertorio de 4 obras de diferentes estilos (podendo incluír un estudo), no que amose un nivel correcto de comprensión e interpretación. A lo menos unha das obras debe ser interpretada de memoria.

Todos os alumnos deberán participar coma mínimo nunha audición pública amosando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

3.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

3.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 60% da nota

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia: 40%

Avaliación Puntual 40% da nota (todos os cursos)

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 20% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 40% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

3.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

3.4 Medidas de recuperación

3.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

3.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno non alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

3.5 Recursos didácticos

2º Grao Profesional			
Estudos	Jensen: Op. 32 Czerny: Op. 740 nº 1, 2 e 3 Czerny: Op. 299 nº 21 Moskowsky: Op. 91 (agás 1 e 2)	Barroca	J.S.Bach: Invenciones nº 2, 6, 14 e 15 J.S.Bach: Pequenos preludios BWV 936 Scarlatti: Sonata K-377
Clásica	Mozart: Sonata K-545 Beethoven: Variacións en SoM sobre tema de Paisiello Haydn: Sonatas XVI nº 2 e 27	Romántica	Chopin: Preludio nº 15 Tchaikovsky: “Os meses do ano”. Outubro
Moderna e Contemporánea	Debussy: Children’s corner nº 1 Debussy: Preludio Vol. 1 nº 8 Debussy: Reverie Albéniz: Granada Jacques Ibert: O burriño branco		

4. Secuenciación do curso

Curso: 3º DE GRAO PROFESIONAL

4.1 Obxectivos

- Acadar seguridade e soltura na interpretación de obras de memoria, tanto na clase como en audicións públicas.
- Desenvolver unha capacidade de autoavaliación no proceso de estudo das obras e lograr formar un criterio propio sobre os resultados prácticos de dito proceso.
- Adquirir maior seguridade no coñecemento da estrutura formal das obras do repertorio e da necesidade de aplicar este coñecemento na interpretación.
- Ter a capacidade de establecer diferentes criterios interpretativos dacordo ao coñecemento adquirido en cursos anteriores sobre convencións estéticas e formais.
- Adquirir seguridade na aplicación da técnica de execución do entramado polifónico a dúas e tres voces e dos diferentes planos sonoros.
- Usar correctamente a técnica da utilización dos pedais e acadar un criterio claro sobre o resultado sonoro final, así como da técnica de pedalización das distintas obras do repertorio.
- Lograr determinar a importancia da aplicación dos conceptos técnicos ao servicio da boa interpretación.
- Ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como orientativas nesta programación.

4.2 Contidos

- Estudo da dixitación, pedalización, fraseo coa súa aplicación correcta na interpretación.
- Utilización consciente do peso do brazo como principal fonte de forza e control da sonoridade.
- Desenvolvemento do concepto de cantabile no piano e a súa aplicación na interpretación.
- Coñecemento da grafía e efectos da música contemporánea.
- Desenvolvemento da lectura a vista.

4.3 Avaliación

4.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular axeitado ás exigencias da execución pianística.
- Demostrar dominio técnico e musicalidade na execución dos estudos e obras que compoñen o programa.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e articulación (legato e non legato), utilización do pedal e cuestións dinámicas.
- Interpretar as obras de distintas épocas e estilos, esixidas en cada curso, según o programa.
- Interpretar de memoria obras do programa correspondente.
- Resolver con progresiva autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras do programa ou outras de dificultade e estilo semellantes: dixitación, pedalización e fraseo.

4.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe completar un repertorio de 4 obras de diferentes estilos podendo incluír un estudo no que amose un nivel correcto de comprensión e interpretación. A lo menos unha das obras deberá ser interpretada de memoria

Todos os alumnos deberán participar coma mínimo nunha audición pública amosando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

4.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

4.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 60% da nota

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia: 40%

Avaliación Puntual 40% da nota (todos os cursos)

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 20% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 40% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

4.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

4.4 Medidas de recuperación

4.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

4.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno no alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

4.5 Recursos didácticos

3º Grao Profesional			
Estudos	Clementi: Gradus ad Parnasum Czerny: Op. 740	Barroca	J.S.Bach: Sinfonía BWV 971 e BWV 794 Scarlatti: Sonata K-177
Clásica	Mozart: Sonata K-282 Beethoven: Sonata Op. 79 Haydn: XVI nº 6, 13 e 14	Romántica	Schumann: Esceas de nenos. Op. 15 nº 3 Chopin: Nocturno Op. 9 nº 1 Chopin: Nocturnos Op. 72 nº 1 Tchaikovsky: “Os meses do ano”. Xuño
Moderna e Contemporánea	Debussy: Children’s corner nº 6 Lutoslawski: 3 pezas para a xuventude		

5. Secuenciación do curso

Curso: 4º DE GRAO PROFESIONAL

5.1 Obxectivos

- Afianzar e demostrar a seguridade e soltura na execución de memoria das obras tanto na clase como nas audicións públicas.
- Aplicar correctamente os recursos técnicos adquiridos en cursos anteriores para unha relación coherente destes coa interpretación das obras.
- Demostrar a consecución dun criterio propio correcto en canto á pedalización e dixitación das obras, o uso da dinámica e o cantabile.
- Ampliar e asegurar a capacidade de autocrítica no proceso do estado das obras e o seu resultado práctico final.
- Demostrar a capacidade de relacionar correctamente o concepto de estrutura formal, a súa análise práctica e a conseguinte interpretación de acordo ás convencións estilísticas e formais xa tratadas en cursos anteriores.
- Ser quen de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como orientativas nesta programación.

5.2 Contidos

- Traballo sobre a calidade de son resultante do teclado como resposta á aplicación dos diferentes métodos técnicos como tipos de ataque, manexo das articulacións, control da dinámica e as suas indicacións e pedalización das dúas.
- Traballo en partituras onde sexan necesarios coñecementos sobre grafía específica de música contemporánea e signos ornamentais de calquera época.
- Estudo en maior profundidade da dixitación, pedalización e fraseo das obras e a súa aplicación á interpretación.
- Coñecemento e control das posibilidades dinámicas do piano coa maior amplitude posible, dacordo coas características físicas de cada alumno.

- Uso consciente das diferentes posibilidades que se derivan do uso correcto do peso do brazo e as distintas articulacións como fontes de emisión e control do son.
- Coñecemento da importancia do fraseo en relación coa forma e o estilo de cada obra.
- Práctica da lectura a vista.

5.3 Avaliación

5.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular axeitado ás exigencias da execución pianística.
- Demostrar o dominio técnico e musicalidade na execución dos estudos e obras que compoñen o programa.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e articulación (legato e non legato), utilización do pedal e cuestións dinámicas.
- Interpretar obras de distintas épocas e estilos, esixidas en cada curso, según o programa.
- Interpretar de memoria obras do programa correspondente.
- Resolver con progresiva autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras do programa ou outras de dificultade e estilo semellantes: dixitación, pedalización e fraseo.

5.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe completar un repertorio de 4 obras de diferentes estilos podendo incluír un estudo no que amose un nivel correcto de comprensión e interpretación. A lo menos unha das obras deberá ser interpretada de memoria

Todos os alumnos deberán participar coma mínimo nunha audición pública amosando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

5.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

5.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 60% da nota

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia: 40%

Avaliación Puntual 40% da nota (todos os cursos)

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 20% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 40% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

5.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avalaición realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

5.4 Medidas de recuperación

5.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

5.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno non alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

5.5 Recursos didácticos

4º Grao Profesional			
Estudos	Liszt: Op. 1 Czerny: Op. 740 Moszkowsky: Op. 72	Barroca	J.S.Bach: Suite francesa nº 4 J.S.Bach: Clave ben temperado Vol. 1 nº 6 e 9 Scarlatti: Sonata K-159
Clásica	Mozart: Sonata KV-230 Beethoven: Sonata Op. 49 nº 1 Haydn: XVI nº 37	Romántica	Liszt: Consolacións nº 2, 4 e 5 Chopin: Mazurcas Op. 17 nº 2 e 3 Chopin: Nocturnos Op. 32 nº 1, Op. 15 nº 1 e Op. 37 nº 1
Moderna e Contemporánea	Debussy: Claro de Lúa, da Suite Bergamasque Mompou: Canción e danza nº 5 Kachaturian: Tocatta		

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CMUS Profesional de Santiago
Rúa Monte dos Postes s/n Santiago de Compostela
CP 15703 Coruña (A)
Tfno. 981519845, Fax 981519845
cmus.santiago@edu.xunta.es

6. Secuenciación do curso

Curso: 5º DE GRAO PROFESIONAL

6.1 Obxectivos

- Afianzar e asegurar os obxectivos de cursos anteriores.
- Comprender a importancia do traballo con boas edicións e saber escoller correctamente o mellor texto posible para o estudo.
- Analizar os resultados da aplicación no estudo das diversas informacións recibidas a través das notas críticas das edicións.
- Poder escoller por sí mesmo as obras do seu programa de entre unha selección do repertorio proposta polo seu profesor.
- Comprender a importancia da aplicación dos diferentes recursos técnicos aos diferentes estilos, coa conseguinte obtención de diversos resultados sonoros segundo cada estilo.
- Demostrar seguridade, comunicación e soltura na interpretación das obras do seu repertorio en público.
- Coñecer as diferentes partes mecánicas do piano, as súas posibles reglaxes, así como os períodos e formas de mantemento por parte do técnico afinador.
- Ser quen de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como orientativas nesta programación.

6.2 Contidos

- Profundizarase na utilización correcta dos pedais, con progresiva autonomía do alumno para propoñer e diferenciar distintas posibilidades sonoras.
- Discernimento entre as diversas dicitacións posibles, enxuciando críticamente unhas e outras.
- Entrenamento da memoria na clase e nas audiciones.
- Reflexión sobre os distintos tipos de ataque, as súas variantes e os seus resultados prácticos.

- Traballo sobre a calidade de son resultante do teclado como resposta á aplicación dos diferentes métodos técnicos como tipos de ataque, manexo das articulacións, control da dinámica e as súas indicacións e pedalización das dúas.
- Traballo en partituras onde sexan necesarios coñecementos sobre grafía específica de música contemporánea e signos ornamentais de calquera época.
- Estudio en maior profundidade da dixitación, pedalización e fraseo das obras e a súa aplicación á interpretación.
- Traballo sobre a lectura a vista.

6.3 Avaliación

6.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular axeitado ás esixencias da execución pianística.
- Demostrar o dominio técnico e musicalidade na execución dos estudos e as obras que compoñen o programa.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e articulación (legato e non legato), utilización do pedal e cuestións dinámicas.
- Interpretar as obras de distintas épocas e estilos, esixidas en cada curso, segundo o programa.
- Interpretar de memoria obras do programa correspondente.
- Resolver con progresiva autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras do programa ou outras de dificultade e estilo semellantes: dixitación, pedalización e fraseo.

6.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe completar un repertorio de un mínimo tres estilos no que amose un nivel correcto de comprensión e interpretación. A lo menos unha das obras debe ser interpretada de memoria.

Todos os alumnos deberán participar coma mínimo nunha audición pública amosando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

6.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 50% da nota

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia: 40%

Avaliación Puntual 50% da nota (todos os cursos)

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 25% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 50% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

6.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

As ampliacións de matrícula serán propostas como norma xeral por iniciativa do titor, unha vez consultado todo o profesorado que teña docencia co alumno/a, e estará reservada, por unha parte, para aqueles casos en que se considere que a permanencia no curso e que está matriculado/a pode representar un conflito no desenvolvemento da aprendizaxe e por outra, terá que preverse que a ampliación non suporá un problema no desenvolvemento normal do curso ao que accede.

Para a súa tramitación, será o titor o que o comunique a xefatura de estudos, e a avaliación realizarase nos prazos acordados en CCP de comezo de curso.

E preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

6.4 Medidas de recuperación

6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

6.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno non alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

6.5 Recursos didácticos

5º Grao Profesional			
Estudos	Chopin: 3 estudos póstumos Liszt: Op. 1 Scriabin: Op. 8	Barroca	J.S.Bach: Suite francesa nº 5 J.S.Bach: Clave ben temperado, Preludio e fuga a 3 voces Scarlatti: Sonata K-87
Clásica	Mozart: Sonata KV-309, 284 e 397 Beethoven: Sonata Op. 2 nº 1 Haydn: XVI nº 23	Romántica	Chopin: Fantasía Impromptu Chopin: Polonesa Op. 26 nº 1 Schubert: Impromptus Op. 90 Liszt: Noctuno en LabM (ensoño de amor)
Moderna e Contemporánea	B.Bartok: Allegro bárbaro B.Bartok: Danzas romenas Debussy: Preludios Vol. 1 (“Minstrels”, “Serenata interropida”) Ginastera: 3 danzas arxentinas		

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CMUS Profesional de Santiago
Rúa Monte dos Postes s/n Santiago de Compostela
CP 15703 Coruña (A)
Tfno. 981519845, Fax 981519845
cmus.santiago@edu.xunta.es

7. Secuenciación do curso

Curso: 6º DE GRAO PROFESIONAL

7.1 Obxectivos

- Demostrar autonomía no emprego dos recursos técnicos adquiridos en cursos anteriores, adecuandoos correctamente ás obras obxecto de estudo.
- Demostrar criterios de interpretación personais en coherencia co estilo correspondiente ás diferentes épocas e autores.
- Afrontar un recital como solista interpretando obras do repertorio do curso.
- Ser capaz de efectuar unha autocrítica madura do propio rendimento interpretativo en función das horas de estudo empregadas.
- Prepararse de cara a unha posible proba de acceso para un conservatorio superior con espírito competitivo e confianza nas propias posibilidades.
- Culminar o grao profesional con un nivel de madurez musical e pianística digno de ser considerado profesional e ser capaz de interpretar, ao final do curso, obras de nivel similar ás que figuran como orientativas nesta programación.

7.2 Contidos

- Perfeccionamento do "cantabile", ligado ao entendimento das diferentes texturas pianísticas a través dos diferentes estilos compositivos.
- Análise formal de todo o repertorio traballado, fixándose especialmente no estudo e recoñecemento de formas como o Allegro de sonata.
- Revisión global e totalizadora de todos os contidos de cursos anteriores.
- Traballo sobre a calidade de son resultante do teclado como resposta á aplicación dos diferentes métodos técnicos como tipos de ataque, manexo das articulacións, control da dinámica e as súas indicacións e pedalización.
- Traballo en partituras onde sexan necesarios coñecementos sobre grafía específica de música contemporánea e signos ornamentais de calquera época.
- Estudio en maior profundidade da dixitación, pedalización e fraseo das obras e a súa aplicación á interpretación.

- Traballo sobre a lectura a vista.

7.3 Avaliación

7.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular axeitado ás esixencias da execución pianística.
- Demostrar o dominio técnico e musicalidade na execución dos estudos e obras que compoñen o programa.
- Demostrar sensibilidade auditiva no uso das posibilidades sonoras do piano no relativo a modos de ataque e execución (legato e non legato), utilización do pedal e cuestións dinámicas.
- Interpretar as obras de distintas épocas e estilos, esixidas en cada curso, segundo o programa.
- Interpretar de memoria obras do programa correspondente.
- Resolver con autonomía os problemas técnicos e de interpretación que poidan presentarse nas partituras do programa ou outras de dificultade e estilo semellantes: dixitación, pedalización e fraseo.

7.3.2 Mínimos esixibles

O alumno debe completar un repertorio de un mínimo tres estilos e media hora de duración, no que amose un nivel correcto de comprensión e interpretación. O alumno debe ter a capacidade de interpretar a maior parte de este repertorio de memoria.

Todos os alumnos deberán participar coma mínimo nunha audición pública amosando a suficiente calidade técnica e interpretativa.

7.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

7.3.4 Criterios de cualificación

Avaliación continua: 50% da nota

- Consecución dos obxectivos da programación: 60%
- Participación e actitude na materia: 40%

Avaliación Puntual 50% da nota (todos os cursos)

- Audicións e/ou probas. Cando na avaliación se faga uso dos dous instrumentos (proba e audición) corresponderá o 25% da nota a cada un deles. Enténdese que cando se use só un instrumento corresponderalle o 50% íntegro da nota ao dito instrumento (avaliación ou proba).

7.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Non procede a ampliación de matrícula neste curso, xa que para o acceso a 1º GS que é o curso seguinte, é necesario superar unha proba de acceso que só se convoca unha vez ao ano, e na concorren todos os apirantes por igual.

7.4 Medidas de recuperación

7.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Recuperación durante o curso: as clases de instrumento son individuais, e por isto permiten un trato personalizado da situación de cada alumno. O “reforzamento” ou recuperación dos contidos programados e non adquiridos realízase na propia clase individual.

Recuperación en caso de perda de avaliación continua: cando un alumno perda a avaliación continua (casos reflectidos no NOF do centro) o alumno ten dereito a unha proba establecida polo profesor.

7.4.2 Probas extraordinarias de setembro

No caso de que o alumno non alcance os obxectivos do curso e obteña na avaliación de xuño unha cualificación inferior a 5, contará cunha proba extraordinaria en Setembro, que consistirá en amosar, a través dunha proba práctica, que asimilou os contidos mínimos do curso recollidos nesta programación.

7.5 Recursos didácticos

6º Grao Profesional			
Estudos	Chopin: Op. 10 nº 5 e 6 3 Chopin: Op. 25 nº 7 e 11	Barroca	J.S.Bach: Preludios e Fugas a 3 e 4 voces J.S.Bach: Suites francesas Scarlatti: Sonata K-125
Clásica	Beethoven: Sonata Op. 10 nº 1 e 2 Mozart: Sonata KV-475 Haydn: Sonata XVI nº 32 e 49	Romántica	Chopin: Impromptu Op. 29 Chopin: Nocturno nº 13 Brams: Rapsodias Op. 79 nº 1 e 2 Mendelsohn: Rondó caprichoso
Moderna e Contemporánea	Debussy: Preludios Vol. 1 (“Colinas de Anacapri”, “A catedral mergullada”) Albéniz: Suite Iberia: “Evocación” e “El puerto” Granados: Valses poéticos		

8. Metodoloxía

Esta programación baséase na teoría constructivista, posto que é unha concepción que busca que cada alumno/a se desenvólva de acordo ás súas posibilidades e intereses, fomentando e impulsando a súa autonomía, favorecendo a autonomía e capacidade de decisión en particular na súa vida musical e en xeral na súa formación como persoa.

Nesta experiencia individual que supón a aprendizaxe, o profesorado ten unha función mediadora, axuda na construción dos significados, que ademais debe dar solucións concretas a problemas ou dificultades igualmente concretos, e en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, debe esforzarse en dar opcións e non en impoñer criterios, en orientar e non en conducir da man a uns resultados predeterminados. Debe tratar de estimular e ensanchar a receptividade, a capacidade de resposta do alumnado ante o feito artístico, e debe tratar de impulsar a autonomía dos mesmos.

Para isto, partimos dos principios psicopedagóxicos constructivistas:

1. Partir do nivel de desenvolvemento dos/as alumnos/as.
2. Asegurar a construción de aprendizaxes significativas.
3. Que o alumnado realice aprendizaxes significativas por si mesmo.
4. Modificar os esquemas de coñecemento.
5. Intensa actividade por parte do/a alumno/a.

Aínda atendendo a estas liñas xerasi, podemos concretar as metodoloxías divididas nas estas de estudos:

GRAO ELEMENTAL

A ensinanza instrumental é un proceso complexo que, por necesidade, debe conxugar comprensión e expresión, coñecemento e realización. Todos estes aspectos se complementan e reforzan para que o alumno adquira as habilidades motrices e intelectuais necesarias dun xeito equilibrado e garantindo a súa asimilación progresiva.

No grao elemental, o alumno medio ten de 8 a 12 anos, dependendo do curso. Por razóns de

madurez intelectual, as ferramentas didácticas básicas empregadas sustentanse na experimentación directa do mundo sonoro do instrumento. Progresivamente, os contidos propostos consolídanse a través da observación guiada e posteriormente a racionalización. Por tanto, o contacto directo coa materia sonora é o punto de partida proposto para todas as actividades de aula, as das clases colectivas e as actividades complementarias.

Outro aspecto esencial é a consolidación dunha correcta comprensión da linguaxe musical, tanto da mensaxe que se escoita coma da súa forma de expresión gráfica. Para isto se traballa sobre cada canción ou peza musical entendida coma unha unidade significativa, unha totalidade na que se atopan todos os aspectos constituíntes da música: melodía, harmonía, forma... O alumno integra todos estes elementos propios da linguaxe musical e desenrola o seu dominio instrumental paralelamente. O material musical utilizado, nun comenzo, é cercano o alumno xa que o asimilará dun xeito máis natural. Esta cercanía tamén servirá de motivación.

En base a estas dúas directrices básicas, o profesor desenvolve a súa propia estratexia de aula, a través da observación dos diferentes estadios ou fases de adquisición de habilidades, e seleccionará e secuenciará o material e os recursos didácticos mais axietados para completar os obxectivos e contidos incluídos nesta programación (traballo sobre dinámicas, articulacións, aspectos estruturales e auditivos, imaginación sonora e motricidade).

De especial importancia é ensinar a estudar con calidade, reforzar a apreciación dos logros dos alumnos, e traballar sobre a súa capacidade de concentración e memorización. Para isto, o profesor estudará pasaxes co alumno, reflexionando con él sobre os resultados obtidos na aula, e o seu nivel de escoita. Si é o caso, axudarlle a planificar o seu traballo individual semanal.

Nos primeiros cursos de Grao elemental, é recomendable dividir a clase de piano en dúas medias horas semanais, xa que isto permite un mellor rendemento do alumnado, por motivos de maduración física e psicolóxica.

GRAO PROFESIONAL

Nesta etapa da educación musical, o alumno chega a primeiro curso despois de amosar a súa capacidade de aproveitamento mediante a proba de acceso ó grao profesional. Sen esquecer a idea de que os contidos esenciais da formación musical xa deben estar presentes, a principal diferenza respecto da aprendizaxe no grao elemental é o incremento da capacidade intelectual e de abstracción debido a madurez evolutiva do alumnado. Consecuentemente, a metodoloxía a empregar ten máis carga intelectual e reflexiva, e se orienta a reforzar o sentido crítico e as capacidades de autovaloración do propio alumnado. Tamén é de esencial relevancia que o profesorado amose dun xeito práctico as posibles saídas profesionais as que pode optar cada alumno, atendendo as súas capacidades máis altas e os seus intereses persoais.

9. Atención á diversidade

A atención á diversidade cobrou grande importancia sobre todo nas ensinanzas de réxime xeral, non obstante, o ensino musical, impartido en clases individuais, permite adaptar a metodoloxía ás características diversas de cada alumno/a. Por isto, esta programación é flexible e individualizada, e deberase adaptar ao alumnado con necesidades educativas específicas.

As adaptacións están dirixidas a:

- **Alumnado con altas capacidades intelectuais.**

Este tipo de alumnado require dunha adecuación da programación por ampliación, é dicir, ampliando os obxectivos, contidos e criterios de avaliación á súa capacidade.

- **Alumnado con dificultades manifestadas de aprendizaxe.**

Poderán ser por problemas físicos ou psíquicos. O alumnado con dificultades manifestadas de aprendizaxe requiren dunha adecuación da Programación por reforzo, é dicir, que será naqueles apartados nos presenten dificultades.

- **Alumnado con dificultades de adaptación social.**

Nos casos de dificultades de adaptación social, realizaranse actuacións de compensación educativa, respecto ao seu acceso, permanencia e promoción no sistema educativo.

10. Temas transversais

Os temas transversais son temáticas que deben tratarse no sistema educativo e en todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe, pero que non conforman unha materia de estudo concreta, e ó mesmo tempo deben ser tratados en todas as materias do currículo.

10.1 Educación en valores

Con carácter xeral, podemos destacar:

- “Educación moral e cívica”.

Promoveranse actitudes de tolerancia e respecto tanto coa realización de exercicios en grupo como individuais.

- “Educación para a paz”.

Animarase a unha convivencia armónica vendo as repercusións positivas da Música no mundo.

- “Educación para a saúde e a calidade de vida”.

A través do óboe mostrarse como unha posición corporal correcta e a práctica da respiración diafragmática, contribúen a mellorar a calidade de vida e a coida-la nosa saúde.

- “Educación para a igualdade de oportunidades entre os sexos”.

Fomando grupos mixtos, inculcando valores de igualdade, e levando a cabo actuacións que non creen ningún tipo de diferenza entre sexos.

Con carácter concreto:

Vinculados ó currículo da materia:

- Aprender a escoltar en público público, cas suas normas básicas de comportamento. Se utilizan para isto as clases colectivas, e as audicións e concertos programados polo departamento e o resto das actividades e concertos programados polo centro.
- Educación para a saúde, mediante a adquisición de hábitos posturais saudables.
- Participación do alumnado no entorno cultural, en actos organizados por entidades municipais ou de outra índole.

10.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

A aplicación da tecnoloxía da información e comunicación (TIC) e as Novas Tecnoloxías (novas tecnoloxías) levou, hoxe, unha nova revolución, permitindo o crecemento enorme, evolución e perfeccionamento do proceso creativo - música.

As TIC permiten, entre outras cousas, editar partituras; facer gravacións; retardar unha interpretación de acordo coas necesidades do momento; soste interaccións multimedia da imaxe, audición, vídeo, animación, texto, etc.; introducir instrumentos; estudo con acompañamento musical; sen intérpretes; usar correccións técnicas en tempo real ou en diferido...

Todas as vantaxes que proporcionan as Tic,s teñen unha influencia positiva no proceso de aprendizaxe xa que permiten que en pouco espazo combinan música, imaxe e movemento; facilitan o traballo do profesor; permiten desenvolver competencias e habilidades para afrontar a sociedade de hoxe, tan fortemente influenciado pola tecnoloxía; facilitan e motivan para o estudo e comprensión dos instrumentos da orquestra sinfónica; sirven para motivar e estimular os alumnos/as cos medios que sempre motivan preto da súa experiencia cotiá; facilitan e aproximan ao estudo da música a calquera persoa que teña Internet, grazas a propostas de aprendizaxe musical; permiten a converxencia de

educación, cultura, imaxe e son; fomentan a creatividade; sirven como un punto de partida para actividades de expresión vocal e instrumental; promoven a aprendizaxe das competencias determinadas; facilitan a visión e consumo musical...

11. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro das actividades complementarias culturais e de promoción das ensinanzas musicais están, principalmente, a asistencia por parte do alumnado a audicións, ensaios co/a pianista acompañante, cursos e exposicións e concertos.

- **Audicións**

Son de carácter obrigatorio. Organizaranse distintas audicións ao longo do curso que poderán ser en colaboración cos distintos departamentos. Realizarase, como mínimo, unha audición por trimestre no auditorio do centro (salvo excepcións) podendo realizarse outras audicións tanto no auditorio coma na aula. Tamén poderán realizarse fóra do centro.

Como mínimo esixirase a asistencia de dúas audicións ao ano

- **Cursos e exposicións**

De recomendada asistencia. Valorarase positivamente a asistencia aos distintos cursos e exposicións que organice o departamento de piano durante o ano académico, e así como organizados por outros departamentos e incluso fóra do conservatorio.

- **Concertos**

No conservatorio lévanse a cabo diferentes actividades para promocionar as ensinanzas musicais tales como a “Semana de Santa Icíá”, “Semana da Muller”, “Semana da Música Galega”, “Concerto de Nadal” e outros extraordinarios...tamén se recomenda a asistencia. Valorarase a asistencia aos distintos concertos organizados no auditorio do centro. Ademais informarase ao alumnado dos concertos que se consideren de especial importancia para a súa formación organizados fóra do centro.

12. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

---

A programación didáctica constará dunha avaliación continua por parte do profesorado da especialidade de piano rexistrando as posibles incidencias e variacións na mesma no caso de presentarse. Ademais nas reunións do departamento levarase a cabo un seguimento das programacións co mesmo fin.

13. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

---

Nas reunións do departamento acordaranse as medidas oportunas de avaliación necesarias para o correcto funcionamento do mesmo.

ANEXOS

- Probas de acceso 1º de grao profesional
  - Contidos

Na proba de acceso interpretaranse de tres obras de diferentes estilos, unha delas de memoria (ou un movemento, se ten varios). Será obrigatorio levar as partituras orixinais ademais dun mínimo de dúas copias para o tribunal.

O listado de obras orientativas a interpretar son as seguintes:

Estudos	Burgmüller Op. 109 (1 e 2) Czerny Op. 636 (3, 6 e 10) Heller Op. 45 (1 e 2) Czerny Op. 299 (4 e 5)	Barroca	J.S.Bach: Invención a 2 voces DoM J.S.Bach: Pequenos Preludios BWV 926, 927, 935 e 938
Clásica	Diabelli: Sonatina Op. 168 nº 5 e 6 Clementi: Sonatina Op. 36 nº 4, 5 e 6 Haydn: Sonatas XVI:1, 4 e 8	Romántica	Grieg: Pezas líricas; Op. 12 nº 1 Mendelssohn: Romanzas sen palabras Op. 19 nº 6
Moderna e Contemporánea	B.Bartok: Microcosmos Vol. 3 nº 79, 82 e 84 Prokofieff: 12 pezas infantís Op. 65 nº 4 (Tarantella)		

- Criterios de cualificación
- Probas de acceso a outros cursos.
- Para acceder a **2º curso de grao elemental** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Método Europeo Vol. 1
 Bastien Piano Vol. 1
 García Abril: Caderno de Adriana nº 1 – 5
 Bartok: Mikrokosmos Vol. 1
 Shostakovich: “Pezas infantís”

- Para acceder a **3º curso de grao elemental** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Burgmüller Op. 100 Método Europeo Vol. 2 Kabalevsky Op. 39 B. Bartok: "For children" N° 1	Barroca	Bach: Minueto en Sol M Bach: Musette
Romántica			Schumann: Album da Xuventude n° 2

- Para acceder a **4º curso de grao elemental** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Bertini Op. 100	Barroco	J.S.Bach: Pequenos Preludios BWV 999, 939
Clásica	Clementi: Sonatina Op. 36 n° 1 e 2 Beethoven: Sonatina n° 5 y 6	Romántica	Schumann: Album da Xuventude N° 6, 7 8 10, 11, 14 Tchaikovsky: Album da Xuventude Op. 39 (Boneca enferma)
Moderna e Contemporánea	Shostakovich: 6 pezas para nenos Kabalevsky: Pezas infantís Op. 27 (Tocatina), Op. 39 (19 a 24), Op. 89		

- Para acceder a **2º curso de grao profesional** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Moszkowski Op. 91 (1 e 2) Cramer Vol. 1 Czerny Op. 299	Barroca	J.S.Bach: Invenciones 8 (BWV 779), 10 (BWV 781), 13 (BWV 784)
Clásica	Beethoven: Sonata Op. 49 n° 2 Beethoven: Sonatina n° 4 Haydn: Sonatas XVI G1, 10 e D1	Romántica	Chopin: Preludios n° 4 e n° 6 Grieg: Pezas líricas Op. 12 (agás 1) Mendelssohn: Romanzas Op. 19 n° 2 e 4, Op. 30 n° 3 e 6, Op. 39 n° 1 Brahms: Vals Op. 39 n° 1

Moderna e Contemporánea	Albéniz: “Tango” e “Malagueña” B.Bartok: Microcosmos Vol. 4 nº 113 Debussy: Children’s corner nº 2
--------------------------------	--

- Para acceder a **3º curso de grao profesional** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Jensen: Op. 32 Czerny: Op. 740 nº 1, 2 e 3 Czerny: Op. 299 nº 21 Moskowsky: Op. 91 (agás 1 e 2)	Barroca	Bach: Invenciones nº 2, 6, 14 e 15 Bach: Pequenos preludios BWV 936 Scarlatti: Sonata K-377
Clásica	Mozart: Sonata K-545 Beethoven: Variacións en SoM sobre tema de Paisiello Haydn: Sonatas XVI nº 2 e 27	Romántica	Chopin: Preludio nº 15 Tchaikovsky: “Os meses do ano”. Outubro
Moderna e Contemporánea	Debussy: Children’s corner nº 1 Debussy: Preludio Vol. 1 nº 8 Debussy: Reverie Albéniz: Granada Jacques Ibert: O burriño branco		

- Para acceder a **4º curso de grao profesional** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Clementi: Gradus ad Parnasum Czerny: Op. 740	Barroca	J.S.Bach: Sinfonía BWV 971 e BWV 794 Scarlatti: Sonata K-177
Clásica	Mozart: Sonata K-282 Beethoven: Sonata Op. 79 Haydn: XVI nº 6, 13 e 14	Romántica	Schumann: Esceas de nenos. Op. 15 nº 3 Chopin: Nocturno Op. 9 nº 1 Chopin: Nocturnos Op. 72 nº 1 Tchaikovsky: “Os meses do ano”. Xuño
Moderna e Contemporánea	Debussy: Children’s corner nº 6 Lutoslawski: 3 pezas para a xuventude		

- Para acceder a **5º curso de grao profesional** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Liszt: Op. 1 Czerny: Op. 740 Moszkowsky: Op. 72	Barroca	J.S.Bach: Suite francesa nº 4 J.S.Bach: Clave ben temperado Vol. 1 nº 6 e 9 Scarlatti: Sonata K-159
Clásica	Mozart: Sonata KV-230 Beethoven: Sonata Op. 49 nº 1 Haydn: XVI nº 37	Romántica	Liszt: Consolacións nº 2, 4 e 5 Chopin: Mazurcas Op. 17 nº 2 e 3 Chopin: Nocturnos Op. 32 nº 1, Op. 15 nº 1 e Op. 37 nº 1
Moderna e Contemporánea	Debussy: Claro de Lúa, da Suite Bergamasque Mompou: Canción e danza nº 5 Kachaturian: Tocatta		

- Para acceder a **6º curso de grao profesional** o listado de obras orientativas a interpretar é o seguinte:

Estudos	Chopin: 3 estudos póstumos Liszt: Op. 1 Scriabin: Op. 8	Barroca	J.S.Bach: Suite francesa nº 5 J.S.Bach: Clave ben temperado, Preludio e fuga a 3 voces Scarlatti: Sonata K-87
Clásica	Mozart: Sonata KV-309, 284 e 397 Beethoven: Sonata Op. 2 nº 1 Haydn: XVI nº 23	Romántica	Chopin: Fantasía Impromptu Chopin: Polonesa Op. 26 nº 1 Schubert: Impromptus Op. 90 Liszt: Noctuno en LabM (ensoño de amor)
Moderna e Contemporánea	B.Bartok: Allegro bárbaro B.Bartok: Danzas romenas Debussy: Preludios Vol. 1 (“Minstrels”, “Serenata interropida”) Ginastera: 3 danzas arxentinas		

- Contidos.
  - Criterios de cualificación.
-
- Criterios para a obtención dos premios fin de grao.